

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прзз 25/2019
27.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула, Веска Крстајића, Радослава Петровића и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Птз бр. 668/19 од 12.12.2019. године против правноснажне пресуде Прекршајног суда у Београду 91 Пр. бр. 34985/18 од 12.11.2018. године и пресуде Прекршајног апелационог суда у Београду 8 Прж. бр. 21532/19 од 16.10.2019. године, у предмету прекршаја, у јавној седници већа одржаној дана 27.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УСВАЈА** и **УТВРЂУЈЕ** да је пресудом Прекршајног суда у Београду 91 Пр. бр. 34985/18 од 12.11.2018. године и пресудом Прекршајног апелационог суда у Београду 8 Прж. бр. 21532/19 од 16.10.2019. године повређен закон.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Београду 91 Пр. бр. 34985/18 од 12.11.2018. године, на основу члана 250. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима, окривљени АА из ... ослобођен је одговорности за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) у вези одредбе члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер постоје околности које искључују прекршајну одговорност окривљеног. Поступајући по жалби пуномоћника подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка, оштећеног ББ из ..., Прекршајни апелациони суд у Београду је пресудом 8 Прж. бр. 21532/19 од 16.10.2019. године одбио жалбу као неосновану и потврдио првостепену пресуду, осим у делу правног основа ослобађања, у којем делу је пресуду по службеној дужности преиначио, а окривљеног ослободио одговорности на основу одредбе члана 250. став 1. тачка 1) Закона о прекршајима, јер дело за које се терети по пропису није прекршај.

Против побијаних прекршајних пресуда Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима. У поднетом захтеву указује да се у конкретном случају окривљени који је овлашћено лице за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја у органу власти – Градској општини Вождовац, има сматрати одговорним лицем. Стога истиче да је нејасан

закључак првостепеног суда да окривљени није одговорно лице које одговара за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да је нејасна одлука другостепеног прекршајног суда да дело за које се окривљени терети по пропису није прекршај. Указује да садржину одредбе члана 46. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја треба тумачити у складу са садржином одредбе члана 30. став 1. Закона о прекршајима који дефинише ко се сматра одговорним лицем у смислу Закона о прекршајима. Предлаже да суд захтев усвоји и утврди да је побијаним прекршајним пресудама повређен закон.

Врховни касациони суд је обавестио о седници већа Републичког јавног тужиоца, који иако уредно обавештен, није приступио.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијане пресуде у смислу члана 286. Закона о прекршајима ("Службени гласник РС" бр. 65/13, 13/16 и 98/16), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Према стању у списима, побијаном првостепеном пресудом Прекршајног суда у Београду 91 Пр. бр. 34985/18 од 12.11.2018. године окривљени АА из ..., запослен на месту ... Скупштине у Градској општини Вождовац, ослобођен је одговорности да је као овлашћено лице за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја пропустио да тражиоца информација од јавног значаја у законском року од 15 дана од дана пријема захтева, дана 03.10.2017. године односно најкасније до дана 19.10.2017. године, обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, већ је то учинио са закашњењем дана 24.10.2017. године, чиме би учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) у вези одредбе члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Окривљени је ослобођен одговорности на основу одредбе члана 250. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима, јер постоје околности које искључују прекршајну одговорност окривљеног. Према разлозима наведене прекршајне пресуде, по оцени првостепеног прекршајног суда из казнене одредбе члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја произлази да је законодавац прописао казну само за одговорно лице у органу јавне власти, а не и за овлашћено лице за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја. Поступајући по жалби пуномоћника подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка – оштећеног ББ из ..., Прекршајни апелациони суд у Београду је побијаном другостепеном пресудом 8 Прж. бр. 21532/19 од 16.10.2019. године жалбу одбио као неосновану, осим у делу правног основа ослобађања, у којем делу се пресуда по службеној дужности преиначује а окривљени ослобађа одговорности на основу одредбе члана 250. став 1. тачка 1) Закона о прекршајима, јер дело за које се терети по пропису није прекршај. У образложењу наведене пресуде оцењено је да је правилно поступио првостепени суд када је окривљеног ослободио одговорности за учинени прекршај јер је Изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које су објављене у "Службеном гласнику РС" број 104/2009 од 16.12.2009. године, са ступањем на снагу осмог дана од дана објављивања, промењен субјект прекршајне одговорности. У основном тексту то је било овлашћено лице органа власти за приступ информацијама од значаја, а овим изменама и допунама утврђено је да је то одговорно лице тачније функционер органа власти.

Врховни касациони суд налази да се основано у захтеву за заштиту законитости указује да се садржина одредбе члана 46. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја мора тумачити у складу са садржином одредбе члана 30. Закона о прекршајима која дефинише ко се сматра одговорним лицем у смислу Закона о прекршајима.

Одредбом члана 38. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ће одговорно лице у органу власти одредити једно или више службених лица (у даљем тексту: овлашћено лице) за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Према ставу 2. истог члана, овлашћено лице: 1) прима захтеве, обавештава тражиоца о поседовању информација и обезбеђује увид у документ који садржи тражену информацију, односно доставља информацију на одговарајући начин, одбија захтев решењем, пружа тражиоцима неопходну помоћ за остваривање њихових права утврђених овим законом; 2) предузима мере за унапређење праксе поступања са носачима информација, праксе одржавања носача информација, као и праксе њиховог чувања и обезбеђења, а према ставу 3, ако овлашћено лице из става 1. овог члана није одређено, за поступање по захтеву надлежно је одговорно лице у органу власти.

Одредбом члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ће се новчаном казном од 5.000,00 до 50.000,00 динара казнити за прекршај одговорно лице у органу јавне власти, ако орган јавне власти не поступи по захтеву за приступ информацијама у складу са овим законом, односно достави непотпуне или нетачне информације (члан 16).

Одредбом члана 30. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се одговорним лицем, у смислу овог закона, сматра лице коме су у правном лицу поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, као и лице које у државном органу, органу територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе врши одређене дужности.

Полазећи од цитираних прописа, по налажењу Врховног касационог суда, не може се прихватити као правилна оцена нижестепених судова да окривљени као овлашћено службено лице за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја није одговорно лице у органу јавне власти у смислу цитираног члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Врховни касациони суд сматра да уколико руководиоца органа јавне власти не одреди службено лице за поступање по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, казнена одредба члана 46. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја односи се на руководиоца органа јавне власти као одговорно лице. Међутим, уколико руководиоца органа јавне власти овласти једно или више службених лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја на начин прописан одредбом члана 38. ст. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, онда се наведена казнена одредба односи на то службено лице јер се оно сматра одговорним лицем у смислу члана 30. став 1. Закона о прекршајима. Ово стога што му је руководиоца органа поверио посао,

односно дужност да уместо њега, као овлашћено лице, поступа по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је нашао да је побијаним пресудама повређен закон односно учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка на коју се у захтеву указује, па је на основу одредбе члана 287. став 4. у вези са чланом 288. став 1. Закона о прекршајима одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 27.02.2020. године, Прзз 25/2019

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић